

Any acadèmic	2014-15
Assignatura	11137 - Salut Global i Educació per al Desenvolupament
Grup	Grup 1, 1S
Guia docent	B
Idioma	Català

Identificació de l'assignatura

Assignatura	11137 - Salut Global i Educació per al Desenvolupament
Crèdits	0,72 de presencials (18 hores) 2,28 de no presencials (57 hores) 3 de totals (75 hores).
Grup	Grup 1, 1S (Campus Extens)
Període d'impartició	Primer semestre
Idioma d'impartició	Català

Professors

Professor/a	Horari d'atenció als alumnes					
	Hora d'inici	Hora de fi	Dia	Data d'inici	Data de fi	Despatx
Berta Artigas Lelong berta.artigas@uib.es	13:00h	14:00h	Dilluns	29/09/2014	31/07/2015	Beatriu Pinós 18

Contextualització

L'assignatura de **Salut Global i Educació pel Desenvolupament**, es una matèria complementària que forma part del pla d'estudis que la Facultat i Departament d'Infermeria i Fisioteràpia ofereix pel curs acadèmic 2014-2015.

Amb aquesta assignatura es pretén que s'adquireixi el concepte de salut global i es reconegui la importància de l'educació pel desenvolupament, per tal de contribuir, des de l'àmbit professional a pal·liar la iniquitat i desigualtats existents en salut en el món, així com, a nivell personal, comprometre's i participar en la construcció d'un món més just, solidari i sostenible per a tothom tant a nivell local com global.

Els seus **objectius** son

- Conèixer l'evolució de l'educació pel desenvolupament (ED).
- Comprendre el concepte i característiques de la salut global i l'educació pel desenvolupament per a la ciutadania global.
- Reflexionar i debatre sobre el dret a la salut, globalització, desenvolupament humà sostenible i analitzar els factors que hi intervenen.
- Saber explicar el concepte de salut global i analitzar com es configura l'atenció a la salut en el món, així com la interrelació local-global.
- Analitzar i comprendre el concepte de pobresa, benestar i qualitat de vida segons l'enfocament de capacitats de Sen i Nussbaum.
- Reflexionar sobre les migracions i analitzar la seva relació amb la salut.
- Relacionar l'estratègia d'educació pel desenvolupament a l'àmbit de la salut global.
- Conèixer l'estratègia de cooperació al desenvolupament a nivell global per tal de participar professionalment.
- Identificar i analitzar intervencions i programes que es realitzen, tant a nivell local com global.

Els seus **resultats d'aprenentatge** son:

- Explicar la situació de salut en un món global i explicar i actuar enfront les desigualtats existents en els diferents països.

Any acadèmic	2014-15
Assignatura	11137 - Salut Global i Educació per al Desenvolupament
Grup	Grup 1, 1S
Guia docent	B
Idioma	Català

- Definir estratègies que comportin a una cooperació eficaç en el àmbit de la salut.
- Desenvolupar i demostrar actituds i habilitats que permetin afrontar les necessitats i problemes de salut d'una població multicultural.

Requisits

Essencials

Títol de grau.

Recomanables

- Coneixements bàsics sobre temes de salut
- Coneixements relacionats amb el desenvolupament humà sostenible; cooperació al desenvolupament
- Utilització d'eines informàtiques bàsiques.

Competències

Específiques

- * CE2 Capacitat per analitzar críticament la realitat (polítiques, cultures, problemes i recursos) dels diferents contextos de la salut CE3 Capacitat per analitzar críticament diferents paradigmes i models en el procés de salut i qualitat de vida. CE6 Capacitat per a descriure i raonar críticament sobre diferents models de anàlisis, intervenció i avaluació en salut i qualitat de vida..

Genèriques

- * Bàsica: CB2.Saber aplicar los coneixements adquirits i la seva capacitat de resolució de problemes en entorns nous o poc coneguts en contextos mes amplis (o multidisciplinars) relacionats amb la seva àrea d' estudi.
- * CG1 Capacitat per realitzar reflexiones i raonaments crítics. CG2 Capacitat per treballar en equip, i especialment en equips multidisciplinars. CG3 Capacitat per a dissenyar, implementar, gestionar i avaluar programes, projectes i recursos (materials i humans) en el context de la salut.

Any acadèmic	2014-15
Assignatura	11137 - Salut Global i Educació per al Desenvolupament
Grup	Grup 1, 1S
Guia docent	B
Idioma	Català

Bàsiques

* Podeu consultar les competències bàsiques que l'estudiant ha d'haver assolit en acabar el màster a l'adreça següent: http://estudis.uib.cat/master/comp_basiques/

Continguts

Continguts temàtics

Bloc 1. Educació i ciutadania global

- 1.1.-Evolució, concepte, característiques i tipologies de l'educació pel desenvolupament (ED).
- 1.2.-Concepte i característiques de la salut global i l'educació pel desenvolupament per a la ciutadania global.

Bloc 2. L'ED a l'àmbit de la salut

- 2.1.- Dret a la salut, globalització, desenvolupament humà sostenible: anàlisi dels diferents factors.
- 2.2.-Salut global y sistemas de salud: l'atenció a la salut en el món; configuració i anàlisi de la interrelació local-global
- 2.3.-Pobresa, benestar i qualitat de vida segons l'enfocament de capacitats de Sen i Nussbaum.
- 2.4.-Processos migratoris i salut.

Bloc 3. Intervenció i programes en cooperació al desenvolupament i ED

- 3.1.- Metodologia d'intervenció: sensibilització, capacitat, empoderament, incidència política.
- 3.2.- L'Estratègia de cooperació al desenvolupament: Intervenció professional d'àmbit global
- 3.3.-Intervencions i programes en l'àmbit de la salut tant a nivell local com global: anàlisi i propostes d'intervenció.
- 3.4.-La recerca aplicada a la ED.

Metodologia docent

En aquest apartat es descriuen les activitats de treball presencial i no presencial previstes a l'assignatura amb l'objecte de poder desenvolupar i avaluar les competències establertes anteriorment.

Amb el propòsit d'afavorir l'autonomia i el treball personal de l'alumnat l'assignatura forma part del projecte Campus Extens, dedicat a l'ensenyament flexible i a distància, el qual incorpora l'ús de la telemàtica a l'ensenyament universitari. Així, mitjançant la plataforma de teleeducació l'estudiant tindrà a la seva disposició una comunicació en línia i a distància amb el/la professor/a, una calendar amb notícies d'interès, documents electrònics i enllaços a Internet.

Activitats de treball presencial

Modalitat	Nom	Tip. agr.	Descripció	Hores
Classes teòriques	Classes magistrals	Grup gran (G)	Mitjançant el mètode expositiu, el professorat establirà els fonaments teòrics, així com el mètode de treball aconsellable	11

Any acadèmic	2014-15
Assignatura	11137 - Salut Global i Educació per al Desenvolupament
Grup	Grup 1, 1S
Guia docent	B
Idioma	Català

Modalitat	Nom	Tip. agr.	Descripció	Hores
			i el material didàctic que l'alumnat haurà d'utilitzar per preparar de forma autònoma els continguts.	
Seminaris i tallers	Grups de treball i debat	Grup mitjà 2 (X)	Sessions monogràfiques orientades pel professorat amb participació compartida, en les que es realitzarà una presentació oral de l'anàlisi i conclusions. L'aprofitament del seminari implica la realització prèvia de les activitats habilitades al espai corresponent de la assignatura.	6
Tutories ECTS	Treball i/o projecte	Grup petit (P)	Presentació d'un treball on l'alumnat relacionat amb la temàtica de l'assignatura. Es podrà fer de forma individual o grupal	1

A començament del semestre hi haurà a disposició dels estudiants el cronograma de l'assignatura a través de la plataforma UIBdigital. Aquest cronograma inclourà almenys les dates en què es faran les proves d'avaluació contínua i les dates de lliurament dels treballs. A més, el professor o la professora informará els estudiants si el pla de treball de l'assignatura es durà a terme a través del cronograma o per una altra via, inclosa la plataforma Campus Extens.

Activitats de treball no presencial

Modalitat	Nom	Descripció	Hores
Estudi i treball autònom individual	Preparació de les unitat didàctiques, lectures, i activitats dels seminaris	L'alumnat haurà d'aprofundir en la matèria de cada unitat mitjançant la bibliografia, articles i material indicat a classe disponible a la plataforma moodle de campus extens. S'inclou, a més a més, l'estudi personal per a la preparació d'exàmens i les lectures complementàries.	28
Estudi i treball autònom individual o en grup	Treball /projecte	L'alumnat haurà de realitzar un treball (individual o grupal) d'una temàtica relacionada amb l'assignatura a determinar amb el professorat i seguint les indicacions establertes pel professorat	29

Riscs específics i mesures de protecció

Les activitats d'aprenentatge d'aquesta assignatura no comporten riscos específics per a la seguretat i salut dels alumnes i, per tant, no cal adoptar mesures de protecció especials.

Avaluació de l'aprenentatge dels estudiants

Any acadèmic	2014-15
Assignatura	11137 - Salut Global i Educació per al Desenvolupament
Grup	Grup 1, 1S
Guia docent	B
Idioma	Català

Classes magistrals

Modalitat	Classes teòriques
Tècnica	Proves de resposta llarga, de desenvolupament (recuperable)
Descripció	Mitjançant el mètode expositiu, el professorat establirà els fonaments teòrics, així com el mètode de treball aconsellable i el material didàctic que l'alumnat haurà d'utilitzar per preparar de forma autònoma els continguts.
Criteris d'avaluació	Adequació de les respostes a les qüestions plantejades segons els continguts teòrics. S' haurà de aconseguir un mínim de 4 per que ponderi a la qualificació total.

Percentatge de la qualificació final: 40%

Grups de treball i debat

Modalitat	Seminaris i tallers
Tècnica	Proves orals (no recuperable)
Descripció	Sessions monogràfiques orientades pel professorat amb participació compartida, en les que es realitzarà una presentació oral de l'anàlisi i conclusions. L'aprofitament del seminari implica la realització prèvia de les activitats habilitades al espai corresponent de la assignatura.
Criteris d'avaluació	Assistència i participació activa a les classes i als seminaris

Percentatge de la qualificació final: 20%

Treball i/o projecte

Modalitat	Tutories ECTS
Tècnica	Treballs i projectes (no recuperable)
Descripció	Presentació d'un treball on l'alumnat relacionat amb la temàtica de l'assignatura. Es podrà fer de forma individual o grupal
Criteris d'avaluació	S'espera que l'alumnat demostrï una visió crítica alhora que una argumentació efectiva. Per tant es valorarà: una anàlisi i reflexió justificada i competent amb bibliografia complementària, amb propostes de fonamentades amb altres fonts documentals i una reflexió global del seu aprenentatge, amb conclusions rigoroses i significatives tant personal com professional

Percentatge de la qualificació final: 40%

Recursos, bibliografia i documentació complementària

Bibliografia bàsica

- AECID. Estrategia de Salud de la Cooperació Espanyola
AECID. Pla director cooperació espanyola
Artigas Lelong, B. Cultura i valors relacionats amb la salut i les seves pràctiques. En: Àreas de la Cooperación. Módulos 13, 14 i 15 del Curso de Cooperación para el Desarrollo. Palma: Universitat de les Illes Balears, 2006.
Artigas-Lelong, B; Bannasar Veny, Miguel. La salud en el s. XXI: El reto de los cuidados multiculturales. Index de Enferm 2009; 18(1):42-46.
Artigas B, Bannasar M (2007). La mediació intercultural: una necessitat en l'assistència sanitària en la família immigrant. En: La Salut Mental i la Dona. Palma: Societat Científica Mèdica de Balears.

Any acadèmic	2014-15
Assignatura	11137 - Salut Global i Educació per al Desenvolupament
Grup	Grup 1, 1S
Guia docent	B
Idioma	Català

- Boni, A; Perez-Foguet, A. Construir la Ciudadania Global desde la Universidad. Barcelona: Intermón Oxfam, 2006.
- Calabuix C, Gómez, M, (2004). La Cooperació Internacional per al Desenvolupament. Quaderns de Cooperació per al Desenvolupament. València: Servei de Publicacions de la Universitat Politècnica de València.
- Cañete, R. Salud y desarrollo humano. PNUD. 2007.
- Gough, I. El enfoque de las capacidades de M. Nussbaum: un análisis comparado con nuestra teoría de las necesidades humanas. Papeles de Relaciones Ecosociales y Cambio Global, nº 100, CIP-Ecosocial/Icaria, 2007/08.
- Katz, A. La nueva salud global. La reversión de lógica, historia y principios., 2008. Medicina Social (www.medicinasocial.info) volumen 3, número 1.
- Mesa, M. 2000. La educación para el desarrollo: entre la caridad y la ciudadanía global. Papeles de Cuestiones Internacionales, 2000, no. 70, pp. 11-26.
- Nussbaum, M. Sin fines de lucro. Por qué la democracia necesita de las humanidades. 2006. Katz.
- Nussbaum, Martha. 2012 Crear capacidades: propuestas para el desarrollo humano. Paidós, Barcelona
- Nussbaum, M ; Sen; A. La calidad de vida. Oxford University Press, London, 1993.
- OMS. Decisiones difíciles: Invertir en salud para el desarrollo. 2006
- OMS. La salud y los Objetivos de Desarrollo del Milenio. 2000/2005/2015.
- Ortega, M.L. 2007. Estrategia de Educación para el Desarrollo de la cooperación española. Madrid: Ministerio de Asuntos Exteriores y de Cooperación, 2007.
- Pedrajas, M. Etica, desarrollo y democracia a partir del enfoque de las capacidades de A. Sen. 2007. Diálogo filosófico 69.
- Restrepo-Ochoa, D. La salud y la vida buena: aportes del enfoque de las capacidades de Amartya Sen para el razonamiento ético en salud pública. 2013
- Sen, A. La salud en el desarrollo. Reflexión crítica. 2000
- Sen, A. El desarrollo como libertad. 2000. Gaceta Ecológica.
- Unceta, K. Globalización y desarrollo humano. 1999. Revista de economía mundial
- Unceta, K. El buen vivir frente a la globalización. 2011. Flacso Andes
- Unceta, K. Desarrollo, subdesarrollo, mal desarrollo y postdesarrollo. Una mirada transdisciplinar sobre el debate y sus implicaciones. 2009. Carta Latinoamericana.
- Velez, A. Nuevas dimensiones del concepto de salud. El derecho a la salud en el estado social de derecho. 2007
- Hacia la Promoción de la Salud, Volumen 12.